

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Hallituksen esityksen luonnos digipalvelulain 6 a §:n muuttamisesta

ANTTI HELIN, NEUVOTTELEVA VIRKAMIES
JULKINEN KUULEMISTILAISUUS
17. MAALISKUUTA 2026 KLO 13:00-14:30

Lainvalmisteluhanke ja sen tausta

The background features several abstract, flowing teal-colored lines that sweep across the frame, creating a sense of movement and depth. These lines vary in thickness and curvature, some entering from the left and others from the right, intersecting and diverging as they move.

Pääministeri Orpon hallitusohjelman tavoitteena on toteuttaa tarvittavat kansalliset lainsäädäntömuutokset, joilla uusia teknologioita ja digitalisaatiota voidaan täysimääräisesti hyödyntää julkishallinnossa.

Hallitus käynnistää julkisen hallinnon digitalisaatioon kytkeytyvän laajan lainsäädännön poikkihallinnollisen uudistusohjelman. Ohjelmassa tunnistetaan ja kumotaan norminpurun hengessä digitalisaatiota estävät tai vaikeuttavat säädökset.

Digitalisaation ja tiedon liikkuvuuden esteiden purkamisen hanke

- Valtiovarainministeriö on asettanut hallitusohjelman tavoitteen edistämiseksi Digitalisaation ja tiedon liikkuvuuden esteiden purkamisen hankkeen toimikaudelle 15.8.2024-31.3.2027.
- Hanke tarkastelee digitalisaation ja tiedon liikkuvuuden esteitä konkreettisten esimerkkitapausten kautta kolmella kohdealueella: automaation lisääminen, pilvisiirtymän tukeminen ja viranomaisaloitteinen toiminta. Lisäksi hanke tarkastelee kahta poikkileikkaavaa kokonaisuutta: viranomaisten tiedon vaihto ja erillisyyssperiaate sekä digivalmis lainsäädäntö.

Lainsäädäntöhanke automaation lisäämiseksi viranomaisten neuvonnassa

- Lainvalmisteluhanke on asetettu 1.7.2025 ajalle 1.8.2025-30.6.2026.
- Työryhmää on vetänyt VM. Lisäksi mukana ovat olleet OM, LVM, STM, YM, Traficom, Verohallinto, Kansaneläkelaitos, Hyvil Oy, Kuntaliitto, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ja Tampereen kaupunki.
- Hankkeen tavoitteena on ollut valmistella hallitusohjelman linjausten mukaiset lainsäädännön muutosehdotukset, jotka mahdollistaisivat automaation lisäämisen digitaalisissa palveluissa annettavassa viranomaisneuvonnassa.
- Työryhmän tehtävänä on ollut laatia hallituksen esityksen muotoon ehdotus niistä digipalvelulakiin ja mahdollisesti hallinnon yleislainsäädäntöön tarvittavista lainsäädäntötoimenpiteistä, joilla tehdään mahdolliseksi autonomisten teknologioiden hyödyntäminen viranomaisneuvonnan palveluautomaatiossa.

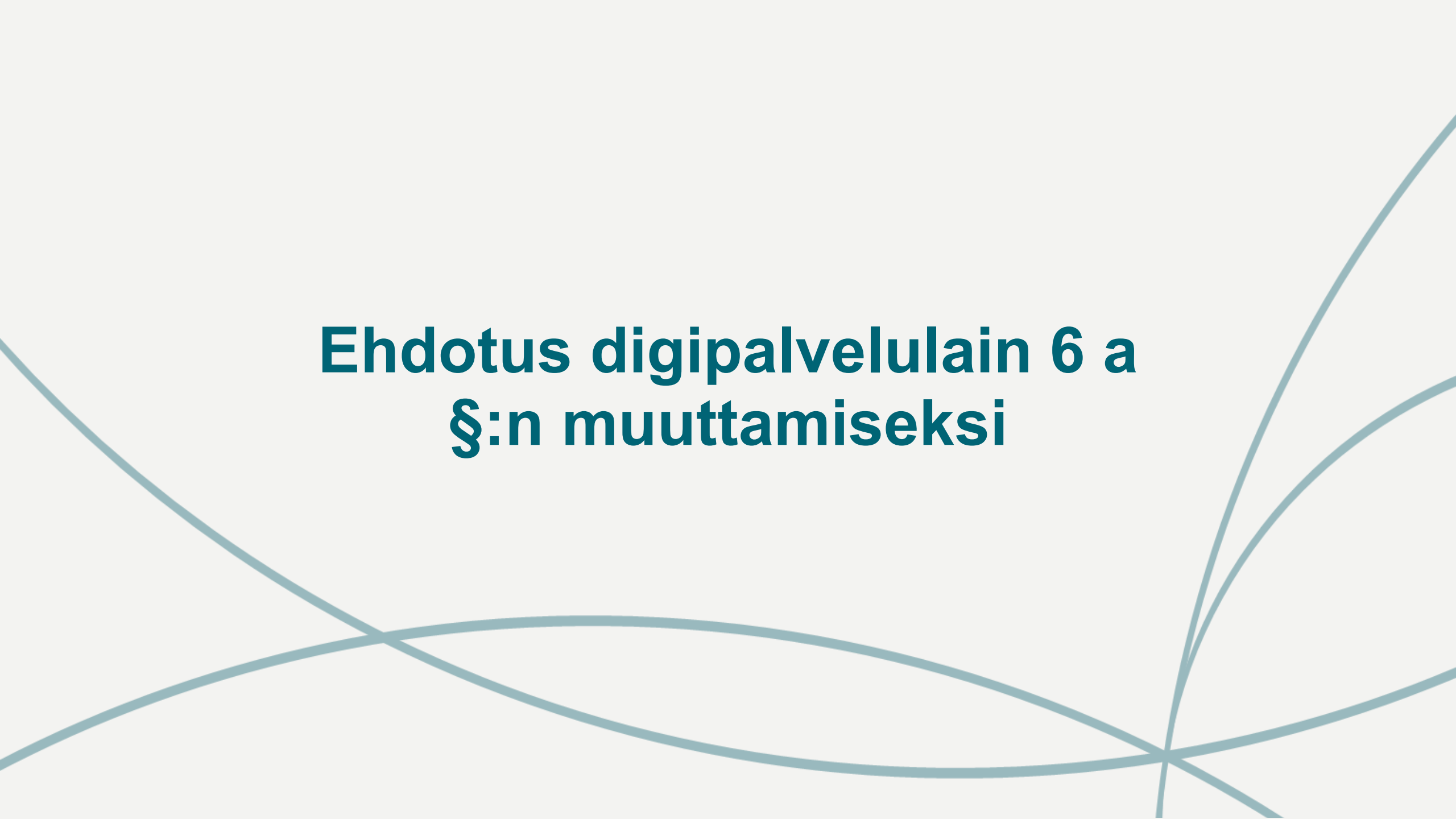
Digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annettu laki (306/2019)

- Digipalvelulaki on alun perin tullut voimaan huhtikuussa 2019. Sen tarkoituksena on ollut EU:n saavutettavuusdirektiivin (EU) 2016/2102 täytäntöönpano.
- Lain 2 lukua sovelletaan viranomaisten ja julkisoikeudellisten laitosten yleisölle tarkoitettuihin verkkosivustoihin ja mobiilisovelluksiin (*digitaaliset palvelut*). Se velvoittaa viranomaista
 - tarjoamaan jokaiselle mahdollisuus toimittaa asiointitarpeeseensa liittyvät sähköiset viestit ja asiakirjat käyttäen digitaalisia palveluita
 - tiedottamaan, miten jokainen voi hoitaa asiansa viranomaisen kanssa sähköisesti, sekä kertomaan mistä voi saada neuvontaa digitaalisen palvelun käyttämiseksi
 - suunnittelemaan ja ylläpitämään digitaaliset palvelunsa siten, että niiden tietoturvallisuus, tietosuoja, löydettävyys ja helppokäyttöisyys on varmistettu.
- Viranomaisen voi 2 luvun mukaan vaatia digitaalisessa palvelussa käyttäjältä sähköistä tunnistamista vain, jos se on tarpeen palvelun tai sen tietosisältöön liittyvien käyttöoikeuksien varmistamiseksi tai palvelussa tehtävään toimeen liittyvien oikeusvaikutusten vuoksi.

Nykyinen digipalvelulain 6 a §

- Digipalvelulain 6 a § tuli voimaan 1.5.2023 osana automaattista päätöksentekoa koskevaa yleislainsäädäntöpakettia (HE 145/2022 vp).
- Säännöstä sovelletaan viranomaisen digitaalisessa palvelussa hallinnon asiakkaan antamalle neuvontaan.
- Säännöstä valmisteltaessa katsottiin, että tekoälyn käyttöön neuvonnassa liittyy kysymyksiä, joita ei ollut siinä yhteydessä mahdollista ratkaista. Hyvän hallinnon ja virkavastuun toteutuminen on varmistettu velvoittamalla viranomaista varmistamaan neuvonnan tietosisällön asianmukaisuus etukäteen, mikä on käytännössä rajannut tekoälyn käyttöä neuvonnan automatisoinnissa.
- Säännös on osa 2 lukua, jonka vaatimuksia sovelletaan myös digitaaliseen palveluun, jossa annetaan neuvontaa automaattisesti.

The background features several thin, curved teal lines that sweep across the frame, creating a modern, abstract design. These lines intersect and curve around the central text, adding a sense of movement and depth to the layout.

Ehdotus digipalvelulain 6 a §:n muuttamiseksi

Lähtökohdat

- Laajennetaan viranomaisten mahdollisuuksia käyttää teknologiaa neuvonnan automatisoinnissa
- Keskitytään digipalvelulaissa itse neuvonnan automaation edellytyksiin; ei toisteta muualla lainsäädännössä viranomaisen toimintaan kohdistuvia vaatimuksia, jotka soveltuvat sellaisenaan
- Digipalvelulaissa säädetään automaattisesta neuvonnasta, ei automaattisesta päätöksenteosta
- Pyritään pitämään sääntely teknologiariippumattomana
- Tunnistetaan EU:n tekoälyasetuksen rooli ja liikkumavara

Keskeiset perustuslain asettamat reunaehdot

- Yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys (PL 6 §)
- Yksityiselämän suoja (PL 10 §)
- Kielelliset oikeudet (PL 17 §)
- Oikeusturva (PL 21 §)
- Hallinnon lainalaisuusperiaate (PL 2 §)
- Virkavastuu (PL 118 §)
- Virkamieshallinnon periaate (PL 124 §)

Ehdotetut muutokset pähkinäkuoressa

1. Velvoitetaan viranomaista varmistamaan neuvonnan laatu ennen palveluautomaation käyttöönottoa ja valvomaan sitä käytön aikana, tietosisältöön kohdistuvien velvoitteiden sijaan.
2. Velvoitetaan viranomaista hallitsemaan riskejä oikeusturvalle ja syrjimättömyydelle.
3. Täsmennetään viranomaisen velvollisuutta ohjata asiakas asioimaan luonnollisen henkilön pariin sekä automaattisen neuvonnan ja päätöksenteon suhdetta.
4. Muutetaan läpinäkyvyyttä koskevaa velvoitetta niin, että palveluautomaation käytöstä ei tarvitse nimenomaisesti kertoa, jos se on muuten ilmeistä.

Lakiehdotus (uusi 6 a §)

Viranomaisen voi antaa hallinnon asiakkaalle digitaalisessa palvelussa neuvontaa, joka perustuu reaaliaikaiseen viestien vaihtoon palvelun käyttäjän ja palveluautomaation välillä, jos palvelun käyttäjälle:

1. kerrotaan, että hän vaihtaa viestejä palveluautomaation kanssa, ellei se ole muutoin ilmeistä;
2. kerrotaan, miten hän voi ottaa yhteyttä viranomaiseen asioinnin jatkamiseksi luonnollisen henkilön kanssa; ja
3. tarjotaan mahdollisuus tallentaa palveluautomaation kanssa käyty viestien vaihto.

Viranomaisen on varmistettava neuvonnan laatu ennen palveluautomaation käyttöönottoa ja valvottava neuvonnan laatua käytön aikana. Viranomaisen on hallittava palveluautomaation käytöstään palvelun käyttäjien oikeusturvaan ja syrjimättömyyteen kohdistuvia riskejä.

Viranomaisen on nimettävä 2 momentin mukaisten velvoitteidensa toteuttamisesta vastuussa oleva henkilö. Viranomaisen palveluksessa olevaan julkisyhteisön työntekijään sovelletaan hänen tässä pykälässä tarkoitettuja tehtäviä hoitaessaan virkamiehen rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä, viraltapanoseuraamusta lukuun ottamatta.

Lakiehdotus (uusi 6 a §)

Viranomaisen voi antaa hallinnon asiakkaalle digitaalisessa palvelussa neuvontaa, joka perustuu reaaliaikaiseen viestien vaihtoon palvelun käyttäjän ja palveluautomaation välillä, jos palvelun käyttäjälle:

1. kerrotaan, että hän vaihtaa viestejä palveluautomaation kanssa, **ellei se ole muutoin ilmeistä**;
2. kerrotaan, **miten hän voi ottaa yhteyttä viranomaiseen asioinnin jatkamiseksi** luonnollisen henkilön kanssa; ja
3. tarjotaan mahdollisuus tallentaa palveluautomaation kanssa käyty viestien vaihto.

Viranomaisen on **varmistettava neuvonnan laatu ennen palveluautomaation käyttöönottoa ja valvottava neuvonnan laatua käytön aikana. Viranomaisen on hallittava palveluautomaation käytöstään palvelun käyttäjien oikeusturvaan ja syrjimättömyyteen kohdistuvia riskejä.**

Viranomaisen on nimettävä 2 momentin mukaisten velvoitteidensa toteuttamisesta vastuussa oleva henkilö. **Viranomaisen palveluksessa olevaan julkisyhteisön työntekijään sovelletaan hänen tässä pykälässä tarkoitettuja tehtäviä hoitaessaan virkamiehen rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä, viraltapanoseuraamusta lukuun ottamatta.**

Laadun varmistamisen ja valvonnan velvoitteet

- Neuvonnan *laatu* tarkoittaa niitä vaatimuksia, joita lainsäädäntö sekä viranomainen lainsäädännön puitteissa omien tarpeidensa johdosta asettavat automaattiselle neuvonnalle.
 - Esimerkiksi hallintolain vaatimukset palvelun asianmukaisuudesta ja hyvästä kielenkäytöstä
 - Viranomaisen tarpeet esimerkiksi rajata automaattinen neuvonta vain tiettyyn aihepiiriin tai käyttää vain viranomaisen omaa terminologiaa
- Laadun varmistamisessa voidaan käyttää erilaisia työkaluja, kuten testaamista.
- Nykyisen säännöksen mukaisesta ”laadun seurannasta” luovuttaisiin, koska se on ilmauksena epätasällinen.

Ennalta varmistamista koskevien velvoitteiden poistaminen

- Velvoitteista luopumalla tehtäisiin mahdolliseksi toteutustavat, joissa palvelun käyttäjälle annettavat vastaukset muodostetaan reaaliaikaisesti, esimerkiksi tekoälyjärjestelmän avulla.
- Neuvonnan laatua sekä hallinnon asiakkaan oikeusturvaa varmistettaisiin sen sijaan muilla 6 a §:n velvoitteilla.
- Hyvän kielenkäytön vaatimuksesta säädetään hallintolain 9 §:ssä ja tämä olisi myös osa neuvonnan laatua.

Muun lainsäädännön merkitys

- Viranomaisen toimintaan, myös neuvontaan, kohdistuu lainsäädännöstä erilaisia vaatimuksia ja velvoitteita, kuten:
 - Hallintolain velvoitteet mm. palveluperiaatteesta, palvelun asianmukaisuudesta, neuvonnasta, hyvästä kielenkäytöstä ja luottamuksensuojasta
 - Tiedonhallintalain velvoitteet tiedonhallinnasta, kyber- ja tietoturvallisuudesta sekä henkilöstön riittävästä osaamisesta
 - Digipalvelulain velvoitteet digitaalisten palveluiden tietoturvallisuudesta, tietosuojasta, helppokäyttöisyydestä ja saavutettavuudesta sekä palvelun käyttäjän tunnistamisesta
 - Yleisen tietosuoja-asetuksen velvoitteet
 - Kielilain velvoitteet turvata kielelliset oikeudet
 - Yhdenvertaisuuslain velvoite edistää yhdenvertaisuutta ja syrjinnän kieltö
- Digipalvelulain 6 a §:n tarkoituksena on siis varmistaa, että automaattinen neuvonta täyttää laissa sille asetetut vaatimukset, että laissa säädettyjen velvoitteiden toteuttaminen on automaattisessa neuvonnassa sisäänrakennettu periaate, ja että virkavastuu on kohdennettavissa.

Velvollisuus hallita riskejä oikeusturvalle ja syrjimättömyydelle

- Viranomaisen olisi hallittava palveluautomaation käytöstään palvelun käyttäjien (= hallinnon asiakkaiden) oikeusturvaan ja syrjimättömyyteen kohdistuvia riskejä.
- Neuvonnassa hallinnon asiakkaalla ei ole käytettävissä samanlaisia oikeussuojakeinoja kuin päätöksenteon kohdalla, mikä korostaa oikeusturvaan kohdistuvien riskien hallinnan merkitystä. Tekoälyjärjestelmiä hyödynnettäessä puolestaan on tunnistettu syrjinnän riski. Myös perustuslakivaliokunta on tekoälyn osalta kiinnittänyt huomiota erityisesti oikeusturvaan ja syrjinnän kieltoon (PeVL 37/2021 vp).
- Säännöksellä asetettaisiin viranomaiselle velvoite, mutta ei tarkempia määrittelyitä siitä, miten velvoite tulee hoitaa. Tämä riippuu automaation käyttöyhteydestä, teknologiasta, toimialasta, ym.
- Keskeinen riskienhallinnan väline tekoälyä käytettäessä voi olla esimerkiksi viranomaisen valitsema ja tuntema, kattava koulutusaineisto.

Yksityiset palveluntarjoajat ja virkavastuu

- Sääntely ei estä sitä, että viranomainen voisi antaa palveluautomaation toteuttamiseen liittyvät teknisluontoiset toimenpiteet yksityisen palveluntarjoajan tehtäväksi. Näiltä osin ei ehdotettaisi muutosta nykyiseen. Sääntely koskee palveluautomaatiota, ei tietojärjestelmää, jolla palveluautomaatiota toteutetaan.
- Viranomaisen itse on kuitenkin aina huolehdittava laissa säädetyistä velvollisuuksistaan. Viranomaisen on varmistettava, että käyttöön otettava palveluautomaatio tuottaa neuvontaa niin, että se täyttää lainsäädännön vaatimukset, ja hallittava sen käytöstä aiheutuvia riskejä.
- Digipalvelulain 6 a §:n velvoitteiden toteuttamisesta vastuussa oleviin julkisyhteisön työsuhteisiin työntekijöihin sovellettaisiin rikosoikeudellista virkavastuuta.
- Neuvontatehtävien ulkoistamisesta PL 124 §:n mukaisesti säädetään erikseen.

Velvollisuus ohjata asiakas asioimaan luonnollisen henkilön pariin

- Nykyinen sanamuoto, "[viranomaisen on tarjottava] mahdollisuus ottaa yhteys viranomaisessa toimivaan luonnolliseen henkilöön asioinnin jatkamiseksi", on ollut epäselvä ja johtanut tulkintaan, jonka mukaan viranomaisen olisi tarjottava asioinnin jatkamista luonnollisen henkilön kanssa saumattomasti, saman asiointitapahtuman osana ja saman tien.
- Ehdotettu sanamuoto, "[viranomaisen on kerrottava] miten [asiakas] voi ottaa yhteyttä viranomaiseen asioinnin jatkamiseksi luonnollisen henkilön kanssa", vastaisi paremmin säännöksen alkuperäistä tarkoitusta.

Automaattisen neuvonnan ja automaattisen päätöksenteon suhde

- Nykyisen 6 a §:n mukaan viranomainen voi antaa hallinnon asiakkaalle neuvontaa käyttämällä digitaalisessa palvelussa palveluautomaatiota, jos neuvonnassa ei tuoteta viranomaisen ratkaisua.
- Säännöksen tarkoituksena on ollut selventää sitä, että neuvonta on neuvontaa, päätöksenteko on päätöksentekoa, ja automaattisesta päätöksenteosta säädetään muualla lainsäädännössä.
- Tämä on kuitenkin aiheuttanut tulkintaepävarmuutta tilanteessa, jossa saman asiointitapahtuman aikana olisi mahdollista antaa neuvontaa ja tehdä päätös, mikä on sinänsä ollut sallittua. Tästä syystä kyseistä säännöstä ehdotettaisiin poistettavaksi.
- Digipalvelulaissa ei myöskään ole valmistelun yhteydessä katsottu tarpeelliseksi erikseen viitata automaattisesta päätöksenteosta muualla laissa säädettyyn.
- Viranomaisen on jatkossakin kuitenkin huolehdittava siitä, että asiointitapahtumassa automaattisen neuvonnan ja automaattisen päätöksenteon välinen raja ei hämärry, koska niitä säännellään eri tavoin ja koska hallinnon asiakkaan oikeussuojan tarve on erilainen.

Automaattinen neuvonta ja yleisen tietosuoja-asetuksen 22 artikla

- Yleisen tietosuoja-asetuksen 22 artiklan mukaan automatisoidut yksittäispäätökset ovat kiellettyjä, ellei niitä ole sallittu kansallisella lainsäädännöllä, jossa on myös säädetty riittävistä suojatoimista.
- Tässä yhteydessä ”päätökset” voivat olla muitakin toimia kuin oikeudellisesti päätöksen muodossa olevia, asian käsittelyn päättäviä ratkaisuja (hallintopäätöksiä), jos niillä on vastaavia vaikutuksia (ks. esim. C-634/21, ns. SCHUFA Holding –tapaus).
- Kansallinen yleislainsäädäntö automaattisista päätöksistä koskee kuitenkin vain hallintopäätöksiä, jotka tehdään sääntöpohjaisella automaatiolla (ks. hallintolain 8 b luku). Tällaisten päätösten tekeminen automaattisesti osana samaa asiointitapahtumaa, jossa annetaan neuvontaa automaattisesti, olisi jatkossakin sallittua.
- On mahdollista, että automaattisen neuvonnan yhteydessä tai osana samaa asiointitapahtumaa tehdään toimia, jotka eivät ole hallintopäätöksiä, mutta joilla on vastaavia vaikutuksia kuin muodollisella päätöksellä. Tämä on yleisen tietosuoja-asetuksen 22 artiklan nojalla kiellettyä, ja olisi jatkossakin kiellettyä.
- Automaattista neuvontaa antavan viranomaisen on siis varmistettava, ettei se neuvonnan yhteydessä riko tietosuoja-asetuksen kieltoa. Tämä on tärkeää myös hallinnon asiakkaan oikeusturvan kannalta.

	Nykytila	Ehdotuksen voimaan tultua
Hallintolain 8 b luvun mukainen automaattinen hallintopäätös osana automaattista neuvontaa	Kielletty	Kielletty
HL 8 b luvun mukainen päätös osana asiointitapahtumaa tai palveluketjua, jossa annetaan myös automaattista neuvontaa	Sallittu	Sallittu
Muu kuin HL 8 b luvun mukainen päätös osana asiointitapahtumaa tai palveluketjua, jossa annetaan myös automaattista neuvontaa	Kielletty	Kielletty

Palveluautomaation käytöstä ei tarvitsisi kertoa, jos se on muutoin ilmeistä

- EU:n tekoälyasetuksen 50 artiklan 1 kohdan mukaan
 - tekoälyjärjestelmien tarjoajien on varmistettava, että luonnollisten henkilöiden kanssa suoraan vuorovaikutukseen tarkoitetut tekoälyjärjestelmät suunnitellaan ja toteutetaan siten, että asianomaisille luonnollisille henkilöille ilmoitetaan, että he ovat vuorovaikutuksessa tekoälyjärjestelmän kanssa, ellei tämä ole ilmeistä sellaisen luonnollisen henkilön näkökulmasta, joka on suhteellisen valistunut, tarkkaavainen ja huolellinen ottaen huomioon olosuhteet ja käytön asiayhteys.
- Sitä mukaa kun 50 artiklan velvoitteet tulevat voimaan ja niitä noudattavia järjestelmiä tulee markkinoille, olisi tarkoituksenmukaista, että automaattisessa neuvonnassa käytettävien kohdalla ei olisi tarpeen tehdä erityisiä muutoksia.
- Sääntelyn tavoite läpinäkyvyydestä saavutettaisiin joka tapauksessa.

Tekoälyasetuksen merkitys

- Ehdotetun muutoksen tarkoituksena on laajentaa tekoälyn käyttöä viranomaisten neuvonnassa. Tekoäly on kuitenkin vain yksi tekninen tapa tuottaa automaattista neuvontaa.
- Ehdotuksen tarkoituksena ei ole asettaa nimenomaan tekoälyjärjestelmille tai niiden käytölle erityisiä vaatimuksia, vaan säännellä viranomaisen toimintaa. Tekoälyasetus on tekoälyjärjestelmiin ja niiden tarjoajiin kohdistuvaa tuoteturvallisuussäätelyä, joskin sen tarkoitus on myös turvata perusoikeuksia, kun tekoälyjärjestelmiä käytetään.
- Siltä osin kuin vaatimukset voivat kuitenkin päätyä koskemaan samaa asiaa (so. käytön läpinäkyvyyttä), on tarkoituksenmukaista, että säätely on samansuuntaista.
- Tekoälyasetuksen velvoitteiden ei myöskään ole valmistelussa katsottu olevan luonteeltaan sellaisia, että viranomaistoimintaa koskevat valtiosäätöoikeudelliset vaatimukset olisivat asetuksen pohjalta täytettävissä.

Keskeiset vaikutukset

The background features several thin, teal-colored curved lines that sweep across the frame. One line enters from the left and curves downwards towards the bottom right. Another line enters from the bottom left and curves upwards towards the right. A third line enters from the bottom right and curves upwards and to the left. These lines intersect and create a sense of dynamic movement.

Vaikutukset julkiseen talouteen

- Ehdotus ei velvoita viranomaisia ottamaan käyttöön automaattista neuvontaa. Ehdotus ei sellaisenaan vaikuttaisi valtion talousarvioon.
- Ehdotuksen ei arvioida muodostavan sellaisia uusia vaatimuksia, jotka edellyttäisivät muutoksia käytössä oleviin tietojärjestelmiin. Riskienhallintaa koskevaa velvoitetta ei sovellettaisi takautuvasti jo käytössä olevaan palveluautomaatioon.
- Ehdotuksella voi olla julkisen talouden kannalta positiivisia vaikutuksia. Hyödyt olisivat luultavasti merkittävimmät viranomaisissa, joilla on suuria asiointivolyymejä ja joilla on jo nykyisin vahvat valmiudet kehittää erilaisia automaatioratkaisuja.
- Hyötyihin liittyy kuitenkin epävarmuuksia, jotka johtuvat mm. teknologian kehittyvästä luonteesta ja investointitarpeista. Lisäksi automaatiosta aiheutuu ylläpitokustannuksia.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

- Ehdotetuilla muutoksilla sallittaisiin nykyistä laajemmin tekoälyteknologioiden hyödyntäminen automaattisessa neuvonnassa.
- Viranomaisten olisi mahdollista antaa neuvontaa palveluautomaation avulla aiempaa joustavammin ja laajemmin erilaisissa asiointitilanteissa, ja palveluautomaatio voisi vastata täsmällisemmin sille esitettyihin kysymyksiin.
- Tähän asti vain yleisimpiin kysymyksiin on ollut käytännöllistä vastata automaattisesti. Lisäksi nykyiset palveluautomaatioratkaisut eivät välttämättä tunnista asiakkaan kysymystä ja saattavat tämän takia antaa virheellisen vastauksen.

Vaikutukset hallinnon asiakkaisiin

- Tekoälyä hyödyntävä palveluautomaatio pystyy joustavammin tunnistamaan sille esitetyt kysymykset ja antamaan niihin vastauksia sekä käyvään luontevammin keskustelua asiakkaan kanssa. Palveluautomaatio pystyisi myös vastaamaan samassa asiointitilanteessa eri aihepiirejä koskeviin kysymyksiin. Asiointi olisi siis sujuvampaa kuin nykyisin sallitun palveluautomaation kanssa asioidessa.
- Automaatiolla voidaan parantaa neuvonnan saatavuutta, erityisesti vaikeassa julkisen talouden tilanteessa. Tämä voi parantaa myös oikeusturvaa.
- Tekoälyä hyödynnettäessä neuvontaa voitaisiin myös tarjota aiempaa laajemmalla kielivalikoimalla.

Vaikutukset yhdenvertaisuuteen

- Tekoälyn hyödyntäminen mahdollistaisi viranomaisneuvonnan laajentamisen nykyistä useampaan ja nykyistä pienivolyymisempaan palveluun sekä nykyistä kohdennetumman neuvonnan.
- Viranomaiset voisivat myös toteuttaa kohdennettuja palveluautomaatioratkaisuja eri ryhmille, kuten nuorille, vammaisille tai vanhuksille nykyistä useammin.
- Tekoälyn käyttöön liittyy kuitenkin myös riskejä yhdenvertaisuudelle ja syrjimättömyydelle, ja tästä on jo olemassa lukuisia esimerkkejä (esim. Alankomaiden hoitotukiskandaali). Tästä syystä viranomaisille ehdotetaan erityistä velvoitetta näiden riskien hallitsemiseksi.

The background features several thin, curved teal lines that sweep across the frame, creating a sense of movement and flow. These lines are positioned behind the text, adding a modern, graphic touch to the design.

Seuraavat askeleet

Kysymykset ja vastaukset

Seuraavat askeleet

- Hallituksen esityksen luonnoksesta on mahdollista antaa lausunto Lausuntopalvelussa 10.4. kello 16:15 asti.
- Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kesäkuun alussa.
- Lakimuutoksen toivotaan tulevan voimaan 1.1.2027 alkaen.
- Lain täytäntöönpanoa ja toimivuutta seurattaisiin valtiovarainministeriössä virkatyönä.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kysymykset ja vastaukset